

Handläggare: My Peensalu
Telefon: 08-508 09 245

Till:
Norrmalms stadsdelsnämnd

Blåkråkan – Godkännande av program och genomförande

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner programmet och genomförandet av upprustningen av Blåkråkan.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Sommaren 2012 inleddes arbetet med att ta fram ett program för upprustning av kvartersparken Blåkråkan. Under arbetets gång har dialog hållits i två omgångar. Programmet har efter genomförd dialog reviderats och en grovkalkyl för genomförandet har tagits fram.

De huvudsakliga målen med en upprustning är att lyfta fram och förtydliga parkens nyklassicistiska formspråk från början av 30-talet. Blåkråkans roll som en lugn, grön oas ska kvarstå, en ny lekyta med plats för odling ska tillskapas och parken ska annonseras bättre från Roslagsgatan. En upprustning av Blåkråkan ska ge förbättrad tillgänglighet, ökad känsla av trygghet samt förhöjd attraktivitet.

Genomförandet av upprustningen planeras att starta under våren 2013 för att sedan avslutas under våren 2014. Nycklade investeringsmedel har använts för programarbetet och har avsatts för genomförandet. Budget beräknas till omkring 2,5 miljoner.

Bakgrund

I den gällande parkplanen för Norrmalm anges olika behov av åtgärder i kvartersparken Blåkråkan. För att samla ihop detta och för att ge en tydlig bild av hur parkens behov av upprustning och förnyelse ser ut har ett program tagits fram.

Blåkråkan ligger vid Roslagsgatan 59-61. I väst gränsar parken mot en av Vanadislundens branta slänter och i öst når en mindre del av parken fram till Roslagsgatan. I norr gränsar parken mot Johannes skola och i sydöst mot ett bostadskvarter. Parken anlades i början av 30-talet och man hade delvis HSB:s hyresgäster, i den nybyggda fastigheten intill, i åtanke när man planerade parken. Om detta vittnar anvisningarna på de förslagsritningar från 1930 som finns bevarade. Blåkråkans anonyma entréer och det lite undangömda läget gör att man lätt går förbi utan att uppmärksamma den.

Ärendet

Upprustningen av Blåkråkan utgör ett av stadsdelens prioriterade parkprojekt. Nycklade investeringsmedel har använts för programarbetet och har avsatts för projektering och genomförande.

Programarbetet inleddes i augusti 2012 med platsbesök och med en särskild inventering av parkens träd och murar. Ett antal punkter att särskilt arbeta vidare med identifierades och en behovsanalys togs fram

Dialog och parksamråd

Under september hölls en tidig dialog med allmänheten om den kommande upprustningen. Ett antal frågor om vad som är bra respektive dåligt och vad man borde bevara och lägga till i parken ställdes och många synpunkter kom in. Dialogen kommunicerades via hemsidan och med anslag i närområdet. Direktkontakt togs också med den förskola som ligger i anslutning till parken och med bostadsrättsföreningen som äger huset i samma kvarter.

I dialogen och det tidiga arbetet med programmet uppmärksammades att parken idag främst används till picknick och solbad och som en plats dit man går för en stunds vila. Den övre delen av parken nyttjas till fria lekar, främst av områdets förskolor. En förskola har också ett brukaravtal i denna del av parken. Flera av de inkomna synpunkterna i den tidiga dialogen kring parken belyser att det är viktigt att bevara Blåkråkan som en lugn, grön oas, att parken behöver annonseras bättre mot Roslagsgatan och att den övre delen mot skolan bör ordnas upp och utnyttjas bättre.

I början av 2013 hölls parksamråd. Allmänheten uppmanades då att komma in med synpunkter på ett framtaget förslag till program. Särskilda utskick av handlingen gjordes till de medborgare och verksamheter som deltagit i höstens tidiga dialog. Därutöver annonserades parksamrådet i förvaltningens månadsannons i lokaltidningen och programförslaget fanns utlagt på hemsidan samt gick att hämta i receptionen på stadsdelsförvaltningen. Den 6 februari anordnade förvaltningen öppet hus i aulan på Johannes skola och några passade på att komma dit för att diskutera förslaget och ställa frågor. Under hela samrådstiden, fem veckor, fanns också möjlighet att komma in med synpunkter via e-post och telefon. Intresset kring det framtagna programförslaget var stort och många synpunkter kom in och även helt egna förslag. Efter samrådstidens utgång har detta sammanställts och publicerats på hemsidan. Sammanställningen bifogas (bilaga 3).

Flertalet av de inkomna synpunkterna handlade om utformningen av den förslagna lekplatsen i parkens övre del samt om den närliggande förskolans brukaravtal i parken. I programförslaget hade förskolans yta för brukaravtalet ersatts med en mer ordnad lekyta. Flera föräldrar och förskolans pedagoger uttryckte en stark önskan om att få ha kvar sin möjlighet till odling i parken och man ville även ha en bättre inramning av lekplatsen och en översyn av dess placering.

Blåkråkan idag och mål med upprustningen

Parken har en storlek på cirka 0,3 hektar, vilket motsvarar en yta på ungefär 50x70 meter. Två murstödda terrasser delar upp parken i en mindre del nära Roslagsgatan och en större del som ligger högre upp intill Vanadislundens slänt. En trappa leder upp till det övre parkrummet som är tydligt avskilt från omgivningen. Många av parkens besökare uppskattar den lummiga, avskärmade parkytan som ger en lugn och rofylld plats. Formspråket i parken är tänkt att vara nyklassicistiskt med en tydlig och avskalad struktur med symmetriska lösningar. Dessa drag kan avläsas idag men har suddats ut ganska mycket. Det som idag är mest framträdande i parkens karaktär idag är murarna, hagtornsträden, en rad med höga, gamla blågranar och en rektangulär gräsmatta som dessa träd är ordnade kring. Som helhet ger parken ett slitet och övervuxet intryck.

Trädinventering

I parken finns många stora träd, några planterades troligen redan på 30-talet andra har tillkommit genom slyuppslag och genom nyplantering under årens lopp. En särskild trädinventering har gjorts inom ramen för programarbetet för att kontrollera artsammansättning och status på parkens träd (bilaga 3).

Murinventering

I Blåkråkan finns flertalet murar som är uppförda i samband med parkens tillblivelse. Murarna är gjutna med betong och har framsidor av granit och

krönstenen består av grå kalksten. Alla murar har överlag en välbevarad grundstomme men är i behov av renovering i större eller mindre omfattning. En särskild murinventering har gjorts inom ramen för programmet för att kontrollera status och behov av upprustning (bilaga 3).

Brukaravtal

I parkens nordvästra hörn, på en yta om cirka 10x15 meter har en närliggande förskola anordnat små planteringar och iordningställt en sandlåda. Förskolan har sedan 2006 ett brukaravtal med förvaltningen som ger dem rätt att utföra trädgårdsarbete och städning i denna del av Blåkråkan.

Brister och behov

En analys av Blåkråkans brister och behov har gjorts i programarbetet. Sammanfattningsvis har dessa brister uppmärksammats:

- Den ursprungliga skärpan i form och uttryck saknas.
- Otydlig entré mot Roslagsgatan.
- Otillräcklig belysning.
- Svårskötta ytor och vegetation.
- Få sittplatser i parken.
- Behov av viss renovering av parkens murar.
- Behov av en ordnad yta för lek och odling
- Enahanda växtval och växternas uttryck förändras inte så mycket med årstiderna.

Målbild

De huvudsakliga målen med en upprustning av Blåkråkan är att lyfta fram och förtydliga parkens nyklassicistiska formspråk från början av 30-talet. Blåkråkans roll som en lugn, grön oas ska kvarstå, en ny lekyta med plats för odling ska tillskapas och parken ska annonseras bättre från Roslagsgatan. Upprustningen ska ge förbättrad tillgänglighet, ökad känsla av trygghet samt förhöjd attraktivitet. Nedan sammanfattas värden att särskilt lyfta fram och bevara vid upprustningen:

- Murar, terrasser och trappor.
- Den muromgärdade halvcirkelformade platsen, som bör återfå sitt sammanhang.
- Den tidstypiska symmetrin.
- Karaktärsfulla träd
- De ursprungliga dragen i växtgestaltningen.
- Det enkla och avskalade i parkens innehåll.
- Den sammanbindande rektangulära gräsplanen.

Genomförande och budget

Genomförandet av upprustningen planeras att starta under våren 2013 för att sedan avslutas under våren 2014. Nycklade investeringsmedel har använts för programarbetet och har avsatts för genomförandet. Under våren 2013 kommer bygghandlingar för genomförandet att tas fram samt trädåtgärder och vissa murrenoveringar påbörjas. Markarbeten planeras starta under hösten 2013. Budget beräknas till omkring 2,5 miljoner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelnämnden godkänner programmet och ett genomförande av upprustningen av Blåkråkan i enlighet med detta tjänsteutlåtande och bifogad programhandling. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede inom ramen för den budget för projektet som beslutas av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Program för upprustning och bevarande av Blåkråkan.
2. Träd- och murinventering.
3. Sammanställning av synpunkter inkomna under parksamråd.